

**TURIZMO VYSTYMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2020 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873 Varėnos švietimo centras, 195328546
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Ekonomikos ir turizmo skyrius, P6 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Kultūros ir sporto skyrius, P8 Varėnos švietimo centras, P12.16

Programos kodas	06
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Programa yra neterminuota.</p> <p>Turizmas yra viena iš prioritetinių sričių, numatytų Varėnos rajono savivaldybės 2018–2028 metų strateginiame plėtros plane. Varėnos kraštas yra patogioje geografinėje vietovėje, išsiskiria gražiu kraštovaizdžiu, rekreacijai patraukliomis teritorijomis ir sveika aplinka. Rajone puoselėjama etnokultūra, tradiciniai ir netradiciniai amatai, kultūrinis ir kulinarinis paveldas, itin populiarios vandens turizmo paslaugos, dviračių maršrutai. Vienas iš plėtros plane suformuluotų siekių pagal strategines kryptis – tapti turizmo kraštu ir pradėti vystyti naują verslo kryptį: sveikatinimo ir socialines paslaugas atvykstantiems asmenims. Sparčiau plėtoti turizmą rajone vis dar trukdo nepakankamai išvystyta aktyvaus poilsio ir turizmo infrastruktūra, tam tikrų turizmo paslaugų ir jų kompleksų trūkumas, gana didelis sezoniškumas, efektyvių rinkodaros bei komunikacijos priemonių stoka, nepakankama informacijos sklaida.</p> <p>Igyvendinant programą, numatoma skatinti Varėnos rajono ekonominį ir socialinį augimą, plečiant darnaus pažintinio turizmo infrastruktūrą, didinant turistų susidomėjimą Varėnos kraštu, mažinant sezono įtaką turizmo sektoriui, sudarant prielaidas smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai, pritraukiant privačias investicijas.</p> <p>Pagal programą vykdoma Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatyta <i>savarankiškoji savivaldybės funkcija</i>: sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas.</p>		
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą.	Kodas	02

Programos tikslas	Gerinti turizmo infrastruktūrą siekiant didinti turistų srautus.	Kodas	01
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį: 01 uždavinys. Plėtoti subalansuotą turizmo infrastruktūrą. Siekiant pritraukti daugiau vietos ir užsienio turistų, sudaryti galimybes jiems daugiau laiko praleisti Varėnos krašte ir geriau jį pažinti, taip pat pagerinti sąlygas turizmo verslo sektoriui, būtina plėtoti turizmo infrastruktūrą, surasti daugiau galimybių tinkamai išnaudoti rajono gamtinius išteklius aktyviam poilsiui organizuoti. Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šias priemones: 04. Turizmo infrastruktūros projektų įgyvendinimas. Igyvendinant šią priemonę, kartu su Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybių administracijomis vykdomas projektas „Turizmo trasų ir maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra Lazdijų, Varėnos rajonų ir Druskininkų savivaldybėse, II etapas“. Varėnos rajono savivaldybės administracijai tenkanti šio projekto išlaidų dalis – 74,3 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 11,2 tūkst. Eur).</p>			

Projekto įgyvendinimo metu numatoma įrengti informacinius standus bei lentas apie atskirus kultūros ar gamtos objektus, savivaldybes jungiančius dviračių ir kitus maršrutus, taip pat informacines rodykles (nuorodas), nukreipiančias ar žyminčias lankytinus objektus. Taip pat planuojama įrengti interaktyvų informacinį turizmo standą, kuris bus pritaikytas ir žmonėms su specialiaisiais poreikiais.

Be to, įgyvendinant šią priemonę, nuo 2017 m. vykdomas projektas su Alytaus miesto, Alytaus ir Lazdijų rajonų bei Druskininkų savivaldybių administracijomis „Alytaus regiono turizmo informacinės infrastruktūros plėtra“. Varėnos rajono savivaldybės administracijai tenkanti projekto išlaidų dalis – 41,7 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 6,3 tūkst. Eur.

Šio projekto įgyvendinimo metu Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje, šalia pagrindinių kelių, įrengti kelio ženklai (Nr. 628, 629), krypties rodyklės pėstiesiems, rajoną (regioną) pristatantys standai.

Sutaupius lėšų, projekto įgyvendinimo terminas pratęstas iki 2020 m. rugsėjo mėn. Varėnos rajono savivaldybės administracijai tenkanti sutaupyto projekto išlaidų dalis – 6,9 tūkst. Eur (iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 1,0 tūkst. Eur). Už šias lėšas bus įrengtos krypties rodyklės pėstiesiems.

06. Varėnos miesto Dainų slėnio infrastruktūros atnaujinimas ir pritaikymas visuomenės poreikiams.

Įgyvendinant šią priemonę, vykdomas projektas „Varėnos miesto Dainų slėnio infrastruktūros atnaujinimas ir pritaikymas visuomenės poreikiams“, finansuojamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-R-905 „Miestų kompleksinė plėtra“.

Bendra projekto vertė – 514,6 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 38,6 tūkst. Eur.

Projekto įgyvendinimo metu 2019 m. Varėnos miesto Dainų slėnio prieigose įrengta automobilių stovėjimo aikštelė, 2020 m. Dainų slėnyje bus įrengta nauja aikštės danga ir pagrindas scenai, žiūrovų suolai, atraminė sienutė, aikštelė prekyvietai ir vieta biotualetams, mažosios architektūros elementai, sutvarkyti želdynai, įrengti elektros tinklai, lauko apšvietimas. Darbus planuojama baigti 2020 m. gegužės mėn.

Nuo 2021 m. iki 2025 m. numatoma grąžinti dalį dotacijos, kuri skirta šio projekto nuosavam indėliui užtikrinti.

Produkto vertinimo kriterijus:

- įrengtų ženklavimo infrastruktūros objektų skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- apgyvendinimo įstaigų skaičius, vnt.;

- apgyvendinti turistai apgyvendinimo įstaigose, asm.;

- suteiktų nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose, vnt.

Programos tikslas	Vystyti turizmo rinkodarą Varėnos rajone.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti du uždavinius:

01 uždavinys. Plėsti turizmo produktų įvairovę Varėnos rajone.

Įgyvendinant šį uždavinį, numatoma vykdyti šias priemones:

03. Rinkodarinių ir reprezentacinių turizmo produktų kūrimas.

Savivaldybės biudžeto lėšomis kuriamos (atnaujinamos) šiuolaikinius poreikius atitinkančios turizmo rinkodaros priemonės, skirtos turizmo rinkai skatinti, rajono įvaizdžiui gerinti ir verslo investavimo galimybėms pristatyti. 2020 m. planuojama skirti 2,5 tūkst. Eur interaktyvaus turizmo žemėlapiu programiniam ir turinio atnaujinimui bei palaikymo darbams.

05. Turizmo rinkodaros projektų įgyvendinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, vykdomas projektas „Varėnos rajono turizmo e-rinkodara“, kurio tikslas – didinti kultūros ir gamtos paveldo objektų Pietų Dzūkijoje lankomumą ir žinomumą e. rinkodaros priemonėmis. Projekto metu bus sukurta mobili aplikacija „Varėna4seasons“, kurioje skelbiama informacija apie savivaldybėje esančius gamtos ir kultūros paveldo objektus. E. rinkodaros priemonės bus iliustruojamos aukštos kokybės paprastomis ir 360° kampu darytomis nuotraukomis, 4 videofilmukais apie lankytinus objektus ir renginius skirtingais metų laikais. Objektų aprašai bus rengiami ne tik lietuvių, bet ir 4 užsienio kalbomis: anglų, rusų, vokiečių, lenkų. Žemėlapyje bus atvaizduoti 5 maršrutai: 4 pagal sezonus bei 1 maršrutas, kuris skatins aplankyti objektus, priklausančius Šv. Jokūbo keliui.

Bendra šio projekto vertė – 130,7 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 19,6 tūkst. Eur.

Nuo 2022 m. numatoma pradėti grąžinti dalį dotacijos, kuri skirta šio projekto nuosavam indėliui užtikrinti.

Produkto vertinimo kriterijus:

- sukurtų turizmo rinkodarinių priemonių skaičius, vnt.

02 uždavinys. Skleisti informaciją apie Varėnos rajoną ir pristatyti ją Lietuvos ir užsienio parodose, verslo misijose, interneto svetainėse bei reklaminiuose leidiniuose.

Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šią priemonę:

02. Turizmo ir verslo informacijos sklaida.

Įgyvendinant šią priemonę bei siekiant pritraukti turistų ir plačiau pristatyti Varėnos rajono turizmo galimybes, kasmet numatoma dalyvauti tarptautinėje turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodoje „Adventur“, Sostinės dienose, Kauno Hanzos dienose bei Jūros šventėje. Tam 2020 m. planuojama skirti 2,5 tūkst. Eur.

Taip pat 2020 m. planuojama:

- įsigyti 5 000 vnt. leidinių, kurie bus skirti krašto turizmo galimybėms garsinti (5,0 tūkst. Eur);
- 1,5 tūkst. Eur skirti tekstei reklamai „Google“ paieškos sistemose;
- apmokėti Varėnos rajono lankytinose vietovėse įrengtų belaidžio ryšio (Wi-Fi) stotelių palaikymo paslaugas (2,0 tūkst. Eur);
- sukurti filmuką, skirtą Varėnos rajonui pristatyti bei viešinti (5,0 tūkst. Eur).

Įgyvendindamas šią priemonę, Varėnos švietimo centro Turizmo ir verslo informacijos skyrius vykdo šias funkcijas turizmo srityje: informuoja atvykstančius į rajoną lankytojus, skleidžia informaciją apie Varėnos rajono savivaldybės turizmo galimybes ir lankytinus objektus, teikia individualių ir grupinių maršrutų (programų) rengimo ir jų aptarnavimo paslaugas. Lėšos šioms funkcijoms vykdyti skiriamos iš savivaldybės biudžeto.

Taip pat 2020 m. Varėnos švietimo centras savivaldybės biudžeto lėšas numato panaudoti komunalinėms ir ryšių išlaidoms, kanceliarinėms ir ūkio prekėms apmokėti.

Produkto vertinimo kriterijai:

- turizmo parodų, kuriose dalyvauta, skaičius, vnt.;
- išleistų turizmo leidinių skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- turistų, apsilankusių Varėnos rajone, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais, proc.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus turizmo programą, bus sukurta nauja turizmo infrastruktūra, sudarytos prielaidos aktyviam poilsiui, praplečiamos galimybės turistams susipažinti su Varėnos krašto gamtiniais ir kultūriniais ištekliais. Be to, bus sukurtos naujos šiuolaikinės turizmo rinkodaros priemonės, patogios naudoti ir lengvai pasiekiamos tiek vietos, tiek užsienio turistams. Taip bus skatinamas vietinis ir atvykstamasis turizmas bei turizmo paslaugų verslo plėtra.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, dotacijos pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti ir ES lėšos.

Varėnos rajono savivaldybės strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa:**II KRYPTIS. EKONOMIKA.**

2.2 tikslas. Plėtoti pažintinį kultūrinį ir kurti aktyvaus laisvalaikio turizmą.

2.2.1 uždavinys. Stiprinti rajono įvaizdį ir tapatybę, plėtojant pažintinį kultūrinį turizmą.

Priemonės:

2.2.1.3. Turizmo projektų įgyvendinimas.

2.2.1.4. Bendradarbiavimo stiprinimas su Druskininkų kurortu.

2.2.1.6. Turizmo maršrutų plėtra.

2.2.3 uždavinys. Vystyti aktyvaus laisvalaikio turizmą, panaudojant unikalias gamtines sąlygas.

Priemonės:

2.2.3.1. Vandens turizmo plėtojimas.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;

Lietuvos Respublikos žemės įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos miškų įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 238 „Dėl Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“ ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra.

Finansavimo šaltinių suvestinė

(tūkst. Eur)

Finansavimo šaltiniai	Patvirtinti 2019 metų asignavimai	Numatomi 2020 metų asignavimai	Numatomi 2021 metų asignavimai	Numatomi 2022 metų asignavimai
Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	63,3	41,0	49,1	49,6
Biudžetinių įstaigų pajamos (BĮP)	0,0	2,0	1,0	1,0
Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	19,5	17,8	0,0	0,0
Dotacijos pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti lėšos (LRVB-VIPA)	4,5	33,1	4,3	0,0
Europos Sąjungos lėšos (ES)	318,9	321,0	49,9	0,0
Iš viso:	406,2	414,9	104,3	50,6

2 lentelė

TURIZMO VYSTYMO PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2019 metų planas	2020 metų planas	2021 metų planas	2022 metų planas
Efekto kriterijus									
02	06			Turistų skaičius rajone per metus, asm.	E-02-06-01	24 800	25 000	25 300	25 500
Rezultato kriterijai									
02	06	01		Apgyvandinimo įstaigų skaičius, vnt.	R-06-01-01	13	14	15	15
02	06	01		Apgyvendinti turistai apgyvendinimo įstaigose, asm.	R-06-01-02	5 800	5 900	6 000	6 200
02	06	01		Suteiktų nakvynių skaičius apgyvendinimo įstaigose, vnt.	R-06-01-03	29 500	29 700	29 900	30 100
02	06	02		Turistų, apsilankusių Varėnos rajone, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais, proc.	R-06-02-01	3,1	0,8	1,2	0,8
Produkto kriterijai									
02	06	01	01	Įrengtų ženklavimo infrastruktūros objektų skaičius, vnt.	P-06-01-01-02	211	30	37	10
02	06	02	01	Sukurtų turizmo rinkodarinių priemonių skaičius, vnt.	P-06-02-01-02	1	10	2	2
02	06	02	02	Turizmo parodų, kuriose dalyvauta, skaičius, vnt.	P-06-02-02-01	3	4	4	5
02	06	02	02	Išleistų turizmo leidinių skaičius, vnt.	P-06-02-02-02	2	2	2	2